

Бородінська селищна рада
Болградського району Одеської області
68540 смт Бородіно вул. Миру, 132, E-mail: borodinosovet@ukr.net

РОЗПОРЯДЖЕННЯ

від 01.02.2023

смт Бородіно

№ 6

**Про введення в дію додаткових
інструкцій з питань охорони праці в
Бородінській селищній раді**

Відповідно до пунктів 1, 2, 7 статті 119 Конституції України, статей 13, 34 Закону України «Про охорону праці», Типового положення про порядок проведення навчання і перевірки знань з питань охорони праці та Переліку робіт з підвищеною небезпекою, затвердженого наказом Державного комітету України з нагляду за охороною праці від 26 січня 2005 року № 15, зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 15 лютого 2005 року за № 231/10511, Типового положення про комісію з питань охорони праці, затвердженого наказом Державного комітету України з нагляду за охороною праці від 3 серпня 1993 року № 72, зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 30 вересня 1993 року за № 141, Положення про розробку інструкцій з охорони праці, затвердженого наказом Державного комітету України з нагляду за охороною праці від 29 січня 1998 року № 9, зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 07 квітня 1998 року за № 226/2666, з метою забезпечення єдиного системного та комплексного підходу в Бородінській селищній ТГ до питань охорони праці, електробезпеки та пожежної безпеки:

1. Затвердити перелік додаткових інструкцій з охорони праці в селищній раді згідно штатного розпису:

- інструкцію з охорони праці № 12 для сторожа (додається);
- інструкцію з охорони праці № 13 для електрика (додається);
- інструкцію з охорони праці № 14 при роботі на висоті (додається)

2. Визначити спеціаліста I категорії, Шевченко І. О. відповідальною посадовою особою з питань охорони праці в апараті Бородінської селищної ради (далі – відповідальний з питань охорони праці селищної ради).

3. Відповідальному з питань охорони праці селищної ради виконувати обов'язки та неухильно дотримуватись Положення про систему управління охорони праці в селищній раді затвердженого розпорядженням від 24.12.2021 року № 219.

4. Керівникам структурних підрозділів Бородінської селищної ради

1) переглянути та забезпечити дотримання відповідних нормативних актів охорони праці у своїх відділах;

2) забезпечити зберігання інструкцій з охорони праці у підрозділі та ознайомити всіх працівників підрозділу під підпис;

5) забезпечити проведення навчання та інструктажів з охорони праці зі своїми працівниками (вступного, первинного, повторного, позапланового, цільового) з записами в журналах встановленої форми за діючими нормативно-правовими актами з охорони праці.

5. Контроль за виконанням цього розпорядження залишаю за собою.

Селищний голова

Іван КЮССЕ

ІНСТРУКЦІЯ З ОХОРОНИ ПРАЦІ № 12 ДЛЯ СТОРОЖА СЕЛИЩНОЇ РАДИ

1. Загальні положення

1.1. Інструкція є нормативним документом, що містить обов'язкові для дотримання сторожем вимоги з охорони праці при виконанні робіт, визначених його функціональними обов'язками.

1.2. Інструкція розроблена відповідно до Положення про розробку інструкцій з охорони праці, затвердженого наказом Держнаглядохоронпраці від 29.01.1998 р. № 9 (в редакції наказу Міністерства соціальної політики України від 30.03.2017 р. № 526) та Типового положення про порядок проведення навчання і перевірки знань з питань охорони праці, затвердженого наказом Держнаглядохоронпраці від 26.01.2005 р. № 15, з наступними змінами.

1.3. В обов'язки сторожа входить збереження майна підприємства та запобігання проникненню в приміщення будівель (на територію) сторонніх осіб.

1.4. У разі пошкодження здоров'я сторожа з вини власника, сторож має право на відшкодування заподіяної йому шкоди.

1.5. За невиконання цієї інструкції сторож несе відповідальність згідно з чинним законодавством.

.

1.6. До роботи сторожем допускаються особи не молодше 18 років, які пройшли медичне обстеження, вступний інструктаж з охорони праці, інструктаж на робочому місці та інструктаж з пожежної безпеки.

1.7. Сторож зобов'язаний:

виконувати правила внутрішнього трудового розпорядку, які діють на підприємстві;

не приступати до роботи у стані алкогольного, наркотичного або медикаментозного сп'яніння, у хворобливому або стомленому стані;

знати специфіку роботи підприємства, його територію, розташування на ній об'єктів;

виконувати правила пожежної безпеки та знати місцезнаходження пожежних гідрантів і іншого пожежного устаткування, вміти користуватися первинними засобами пожежогасіння;

знати номери телефонів виклику пожежної частини (101), поліції (102), «швидкої медичної допомоги» (103), а також номери домашніх телефонів керівника підприємства та керівників структурних підрозділів (дільниць);

знати місцезнаходження аптечки з необхідними медикаментами;

вміти надавати домедичну допомогу потерпілим при нещасних випадках;
бути уважним під час чергування, не займатися сторонніми справами;
не вмикати та не вимикати (крім аварійної ситуації) машин, верстатів, механізмів;
дотримуватись вимог особистої гігієни, підтримувати чистоту на робочому місці, курити тільки у відведених для цього місцях.

2. Вимоги безпеки перед початком роботи

- 2.1. Одягнути спецодяг та засоби індивідуального захисту.
- 2.2. Оглянути приміщення та територію, перевірити наявність і справність замків, пересвідчитись у відсутності на території об'єкта сторонніх осіб, сумнівних предметів, пошкоджень вікон та дверей приміщень, пломб.
- 2.3. Перевірити справність охоронно-пожежної сигналізації, засобів аварійного освітлення та зв'язку, наявність ключів від усіх приміщень і воріт, медичної аптечки, засобів первинного пожежогасіння.
- 2.4. Впевнитись, що на об'єкті виключені світильники, нагрівальні прилади та інші пожежонебезпечні пристрої тощо.
- 2.5. Прийняти чергування в установленому порядку, зробити запис про прийняття зміни у відповідному журналі, попередньо ознайомившись з усіма позаштатними ситуаціями, що відбулися в роботі попередньої зміни, та вжитими нею заходами.

3. Вимоги безпеки під час виконання роботи

- 3.1. Не спати під час чергування, не вживати спиртних напоїв і наркотичних засобів, не відлучатися з об'єкта охорони, не допускати присутності сторонніх осіб на території.
- 3.2. Періодично у визначені терміни обходити територію підприємства по заздалегідь визначеному маршруту.
- 3.3. При настанні темряви увімкнути охоронне освітлення об'єкта.
- 3.4. Не відхилятися від маршруту під час огляду об'єктів, особливо в нічний час.
- 3.5. Уважно слідкувати за справністю та станом опалювальних приладів у приміщенні для чергування.
- 3.6. Не користуватись нагрівальними приладами з відкритою спіраллю, кустарного виробництва, а також приладами, на які відсутні інструкції з експлуатації.
- 3.7. При використанні пічного опалення користуватися лише справною пічкою, не сушити і не складати на опалювальних приладах одяг та інші речі, які можуть загорітись.
- 3.8. Включення в електромережу побутових приладів проводити за допомогою штепсельних з'єднань.
- 3.9. Не підходити ближче 8 метрів до електричного дроту, який лежить на землі.
- 3.10. Не ремонтувати електроприлади та електроосвітлення, не підіймати обірваний електродріт, не торкатися дроту, що звисає.
- 3.11. Не допускати розведення вогнищ на об'єкті, який охороняється та поблизу нього.
- 3.12. Не відключати сигнальні прилади, якщо спрацювала охоронно-пожежна сигналізація.

3.13. Бути особливо уважним під час пропуску на територію (з території) об'єкта охорони транспортних засобів, при цьому необхідно, щоб:

ворота для проїзду транспорту були справними і обладнаними фіксаторами;

огляд габаритних транспортних засобів здійснювався з допомогою переносної драбини.

3.14. Виявивши злом дверей, вікон, замків, запорів, пошкодження майна необхідно негайно повідомити про це керівника підприємства, викликати поліцію та вжити спільних заходів щодо відвернення правопорушення та затримання порушників.

4. Вимоги безпеки після закінчення роботи

4.1. Наприкінці чергування сторож зобов'язаний пересвідчитись у цілісності об'єкта охорони та схоронності майна, відсутності пошкоджень обладнання тощо.

4.2. Привести в порядок робоче місце, відключити всі електропобутові прилади.

4.3. Зробити запис у відповідному журналі про здачу зміни, провести передачу об'єкта охороннику наступної зміни, повідомивши йому про перебіг чергування.

5. Вимоги безпеки в аварійній ситуації

5.1. При виникненні аварійної ситуації потрібно:

огородити небезпечну зону та не допускати до неї сторонніх осіб;

повідомити про те, що трапилось керівництво підприємства та відповідні рятувальні чи аварійні служби.

5.2. У випадку пожежі необхідно:

викликати пожежно-рятувальну службу за телефоном «101», зазначивши адресу підприємства, своє прізвище, об'єкт та місце загоряння;

вжити заходів з гасіння пожежі протипожежними засобами, що є в наявності.

Електропроводку та електроустаткування гасити вуглекислотними вогнегасниками, щоб уникнути ураження електричним струмом;

організувати зустріч пожежників та проінформувати їх про місцезнаходження гідрантів, колодязів та інших засобів пожежогасіння.

5.3. У разі аварійного відключення електроживлення доповісти про цей випадок керівнику та викликати відповідну ремонтну службу. Забороняється самостійно усувати причину знеструмлення мережі.

5.4. У разі нещасного випадку, а також при раптовому захворюванні працівника необхідно:

усунути дію на організм небезпечних та шкідливих факторів, які загрожують здоров'ю і життю потерпілого (звільнити його від дії електричного струму, винести із зараженої території, загасити одяг, що горить тощо);

надати потерпілому домедичну допомогу (залежно від ураження — відновити прохідність дихальних шляхів, провести штучне дихання, зовнішній масаж серця, зупинити кровотечу, іммобілізувати місце перелому, наклавши пов'язку тощо) та викликати швидку медичну допомогу за телефоном 103 або ж невідкладно здійснити заходи щодо транспортування постраждалого у найближчий лікарський заклад.

5.5. Конкретні дії щодо надання домедичної допомоги постраждалому при різних ураженнях викладені в інструкції «Про надання домедичної допомоги при нещасних випадках», яка діє на підприємстві. Її вивчення є обов'язковим для всіх працівників при проходженні первинного і наступних інструктажів з питань охорони праці.

5.6. У подальшому після прибуття на об'єкт керівника підприємства необхідно виконувати його вказівки.

Спеціаліст I категорії

Ірина ШЕВЧЕНКО

ІНСТРУКЦІЯ З ОХОРОНИ ПРАЦІ № 13 ДЛЯ ЕЛЕКТРИКА СЕЛИЩНОЇ РАДИ

1. Загальні положення

1.1. Інструкція розроблена відповідно до Положення про розробку інструкцій з охорони праці, затвердженого наказом Держнаглядохоронпраці від 29.01.1998 № 9 та Типового положення про порядок проведення навчання і перевірки знань з питань охорони праці, затвердженого наказом Держнаглядохоронпраці від 26.01.2005 № 15, з наступними змінами і доповненнями.

1.2. Електрик проходить інструктаж згідно з цією інструкцією перед початком роботи (первинний інструктаж) та щоквартально (повторний інструктаж). Результати інструктажу заносяться до Журналу реєстрації інструктажів із питань охорони праці на робочому місці.

1.3. У процесі роботи електрик проходить позаплановий інструктаж:

- у разі введення в дію нових нормативних актів з охорони праці або при внесенні змін та доповнень до них;
- при зміні технологічного процесу, зміні або модернізації устаткування, приладів та інструментів, вихідної сировини, матеріалів та інших факторів, що впливають на стан охорони праці;
- при порушеннях працівником вимог нормативних актів про охорону праці, що можуть призвести або призвели до травм, аварій, пожеж тощо;
- при виявленні особами, які здійснюють державний нагляд і контроль за охороною праці, незнання вимог безпеки стосовно робіт, що виконуються працівником;
- при перерві в роботі виконавця робіт більше ніж на 30 календарних днів – для робіт з підвищеною небезпекою, а для решти робіт – понад 60 днів;
- при виконанні разових робіт, не передбачених трудовим договором;
- при ліквідації аварії стихійного лиха;
- при проведенні робіт, на які оформляються наряд-допуск, розпорядження або інші документи.

1.4. За невиконання положень цієї інструкції електрик несе відповідальність згідно з чинним законодавством.

1.5. До роботи електриком допускається особа не молодша 18 років, яка має початкову професійну або середню спеціальну освіту за цією спеціальністю. Працювати електриком може особа, яка пройшла медичний огляд, вступний інструктаж із охорони праці, інструктаж з питань охорони праці на робочому місці та інструктаж з питань пожежної безпеки. Електрик повинен мати групу з електробезпеки не нижче III, а для деяких видів робіт – IV.

1.6. Електрик зобов'язаний:

- виконувати правила внутрішнього трудового розпорядку, які діють на підприємстві;
- знати телефони для виклику пожежної частини (101), поліції (102), швидкої допомоги (103);
- знати територію підприємства та всі об'єкти, які на ній розташовані;
- знати розташування пожежних гідрантів та іншого пожежного устаткування;
- вміти надавати **домедичну допомогу** потерпілим від **нещасних випадків**;
- вміти користуватися первинними засобами **пожежогасіння**;
- не виконувати вказівок, які суперечать правилам охорони праці та пожежної безпеки;
- використовувати за призначенням інструменти, устаткування, **спецодяг** та **засоби індивідуального захисту**.

1.7. Електрик повинен знати:

- основні марки проводів і кабелів;
- основні види кріпильних деталей, дрібних конструкцій;
- основні види інструментів, що застосовуються під час роботи;
- електричні схеми середньої складності;
- норми перенесення важких речей вручну;
- строки випробування захисних засобів та пристосувань, правила експлуатації, догляду і користування ними;
- місцезнаходження засобів надання домедичної допомоги, основних і запасних виходів, **шляхи евакуації** у випадку аварійної ситуації;
- способи звільнення потерпілого від враження **електричним струмом**.

1.8. На всіх стадіях виконання робіт електрик має враховувати можливість виникнення таких небезпечних факторів:

- електричної **напруги** в мережі та на устаткуванні, замикання якої може відбутися через тіло людини;
- поломка електричних комунікацій та обладнання;
- падіння з висоти предметів, матеріалів або конструкцій та **падіння з висоти** працівника внаслідок несправності **драбин** чи інших засобів;
- виліт стружки, обрізків, осколків матеріалу що обробляється та їх попадання в **органи зору**;
- нехтування засобами індивідуального захисту або використання діелектричних засобів захисту, в яких минув термін придатності;
- робота з несправним інструментом, пристосуваннями або апаратами;
- зберігання інструменту з порушенням вимог технічних умов і стандартів;
- недостатнє освітлення робочої зони, її **захаращеність**;
- підвищений рівень **шуму та вібрація**;
- підвищене фізичне навантаження та інше.

1.9. Електрик забезпечується **спецодягом** згідно з нормами чинного законодавства.

2. Вимоги безпеки перед початком роботи

2.1. Перед початком зміни електрик зобов'язаний:

- одягти **спецодяг** і, за потреби, спецвзуття, а також підготувати необхідні засоби виробництва та засоби індивідуального захисту;
- ознайомитись із записами попередньої зміни в експлуатаційному журналі, звернувши увагу на записи про незакінчені роботи з ремонту електрообладнання;

- перевірити наявність технічної документації, електрозахисних засобів і інструменту, попереджувальних плакатів, вимірювальних приладів, резервних електроматеріалів та електрообладнання.

2.2. Зробити запис в експлуатаційному журналі про вступ на чергування.

2.3. Отримати завдання на виконання робіт або виконання роботи в порядку поточної експлуатації. Перед виконанням робіт за розпорядженням керівника електрик повинен зробити відповідний запис в експлуатаційному журналі.

2.4. Перевірити справність індикатора напруги, переносних освітлювальних пристроїв, стан ізолюючих підставок, заземлення, іншого робочого ручного інструменту, при цьому:

- ручки кусачок і плоскогубців повинні бути ізольовані;
- робоча частина викрутки повинна бути справною (правильно заточена), а держак міцно насаджений та ізольований;
- гайкові ключі повинні бути справні і відповідного розміру.

2.5. Перевірити наявність оперативної документації, ключів від електрощитів та пультів керування.

2.6. Переконайтесь у справності на робочому місці комутаційних пристроїв, сигналізації та блокувань, освітлювальних приладів та електропроводки.

2.7. Перед початком усіх видів робіт, що виконуються як за розпорядженням, так і в порядку поточної експлуатації, електрик зобов'язаний:

- вивести з зони проведення робіт сторонніх осіб і очистити робоче місце від сторонніх предметів, огородити робочу зону та встановити попереджувальні знаки безпеки;
- забезпечити належне освітлення робочої зони;
- у разі ремонту діючої установки слід ознайомитись із схемою її роботи та визначити послідовність проведення робіт;
- визначитись як повинні виконуватись роботи – при повному чи частковому знятті напруги;
- при частковому знятті напруги запам'ятати, які частини електроустановки, залишаються під напругою;
- визначити, які електрозахисні засоби, інструмент і пристосування повинні бути використані під час роботи, перевірити їх справність;
- у разі залучення до роботи працівників інших професій (зварювальника, кранівника, слюсаря та ін.) проінструктувати їх про умови і характер роботи.

2.8. Перед здійсненням робіт з частковим чи повним зняттям напруги необхідно виконати технічні заходи щодо:

- проведення необхідних відключень та заходів з перешкоджання подачі напруги до місця роботи внаслідок помилкового або самовільного включення комутаційної апаратури шляхом встановлення механічного запору приводів вимикачів чи ізоляційних прокладок в рубильниках тощо;
- вивіщення плакатів «Не включати – працюють люди!», «Не включати – робота на лінії!», зокрема і на рукоятці відключеного рубильника (пускача, автомата) чи на запобіжнику однієї із фаз;
- перевірки індикатором напруги (в електроустановках до 1000 В) та відсутності напруги на струмоведучих частинах, які мають бути заземлені;

- здійснення переносного заземлення струмоведучих частин (безпосередньо після перевірки відсутності напруги);
- огороження не відключених струмоведучих частин, що доступні до часткового доторкання.

2.9. Перед подачею напруги на електроустановку, яку відключали для ремонту, не знімаючи вивішених плакатів, необхідно:

- рухаючись від струмоприймачів до джерела живлення, зняти тимчасові прокладки, ізолюючі огороження і плакати та встановити на місце всі зняті з електрообладнання постійні кожухи, огороження та інше;
- перевірити справність усіх елементів електроустановки, справність заземлюючих засобів, відсутність в електроустановці сторонніх предметів (інструменту і матеріалів), закрити та замкнути дверцята шаф, щитів, ящиків тощо;
- доповісти персоналу, що обслуговує це обладнання, про готовність до подачі напруги на електроустановку;
- зробити запис в журналі про готовність електроустановки до подачі напруги, якщо робота велась за розпорядженням.

2.10. В електроустановках, конструкція яких унеможливорює заземлення, під час підготовки робочого місця необхідно замикає на замок привід роз'єднувача, виконувати огороження ножів або верхніх контактів роз'єднувачів гумовими ковпаками або жорсткими накладками з ізоляційного матеріалу.

2.11. Ручний інструмент необхідно зберігати в переносному ящику або в спеціальній сумці для інструменту.

2.12. У разі виявлення порушень у роботі електроустановок необхідно сповістити особу, відповідальну за електрогосподарство, і не приступати до роботи поки не будуть усунені виявлені порушення.

2.13. При виконання спільної роботи декількома особами має бути призначений старший робітник, який забезпечує узгодженість дій працівників та дотримання правил безпеки.

3. Вимоги безпеки під час виконання роботи

3.1. Під час виконання роботи електрик зобов'язаний:

- утримувати електроустановки в технічно справному стані;
- забезпечувати регулярний нагляд за роботою електроустановок і безперебійне електрозабезпечення;
- проводити планові та позапланові електричні вимірювання, пов'язані з поточною експлуатацією і підключенням нових електроустановок;
- оперативно проводити ліквідацію аварій і перерв в електрозабезпеченні, своєчасно попереджати виникнення аварійного режиму;
- вести технічну і оперативну документацію.

3.2 При появі напруги на корпусі обладнання або конструкції необхідно негайно її відключити від джерела живлення.

3.3 Під час обслуговування електродвигунів необхідно слідкувати, щоб виводи обмоток і місця з'єднання проводів та кабелів були надійно заізолювані і закриті кожухами або кришками.

Електродвигун повинен бути негайно відключений від електроживлення у разі:

- нещасного випадку;
- появи диму (відчуття характерного запаху) з двигуна або його пускорегулюючої апаратури;
- появи підвищеного шуму, стуку, вібрації;
- поломки муфти, редуктора;
- нагрівання підшипників і обмоток понад норму;
- значного пониження кількості обертів, що супроводжується швидким нагріванням двигуна.

3.4. Усі монтажні і ремонтні роботи на електричних мережах і пристроях електрик повинен виконувати за умови відсутності на них напруги.

3.5. Освітлювальна арматура (скляні ковпаки, рефлектори, металеві частини тощо) і лампи всіх видів освітлення слід періодично у встановлені строки очищати від бруду, зокрема: **чотири рази на місяць** – у приміщеннях із значним виробничим виділенням пилу; **двічі на місяць** – у приміщеннях із незначним виробничим виділенням пилу; **двічі на рік** – у зовнішніх установках.

3.6. Пил всередині електрообладнання необхідно видаляти у строки:

- **двічі на рік** – для електричних машин з нормальним іскрінням частин;
- **один раз на 2–3 місяці** – для електрообладнання, встановленого на механізмах, які зазнають трясіння, вібрації тощо;
- **один раз на рік** – для решти обладнання.

3.7. У виняткових випадках, допускається виконання робіт без зняття напруги в електроустановках напругою до 1000 В. Ці роботи повинні виконуватися за нарядом-допуском та не менш як двома електромонтерами, при цьому необхідно:

- працювати в діелектричних галошах або стояти на ізолюючій основі (ізолюючій підставці);
- користуватись інструментом з ізольованими держакми (у викруток, крім того, повинен бути ізольований стержень). За необхідності слід застосовувати діелектричні рукавиці;
- огородити сусідні струмоведучі частини під напругою, до яких можливий випадковий дотик ізолюючими накладками (гумовими матами, електрокартоном тощо);
- працювати з опущеними і застебнутими рукавами одягу, в головному уборі.

3.8. Під час ведення робіт на струмоведучих частинах, що перебувають під напругою, за допомогою основних захисних ізолюючих засобів (оперативні та вимірювальні штанги, покажчики напруги, ізолюючі кліщі тощо) **необхідно:**

- користуватись тільки сухими ізолюючими засобами з непошкодженим лаковим покриттям;
- тримати ізолюючі засоби за ручки-захвати не далі обмежувального кільця;
- розміщувати ізолюючі засоби так, щоб не виникала небезпека перекриття по поверхні ізоляції між струмоведучими частинами двох фаз або на землю.

3.9. Забороняється під час роботи на електроустановках під напругою застосування ножівок, напилків і металевих метрів.

- 3.10. Здійснювати заміну плавких вставок запобіжників необхідно при знятій напрузі. За неможливості зняття напруги (наприклад, на групових щитах, зборках) заміна плавких вставок запобіжників допускається під напругою, але зі зняттям навантаження.
- 3.11. Замінювати плавкі вставки запобіжників під напругою електрик повинен у захисних окулярах та діелектричних рукавицях, користуючись плоскогубцями (кліщами) з ізольованими ручками.
- 3.12. Замінювати плавкі вставки запобіжників може електрик, із групою не нижче III, а при заміні на висоті з приставних драбин – двоє електриків, один з яких повинен мати кваліфікаційну групу **не нижче IV**.
- 3.13. Включення і відключення, які проводяться на розподільних щитах, у зовнішніх електромережах з приставних драбин і риштувань, а також там, де ці операції через місцеві умови ускладненні, повинні виконувати двоє електромонтерів, з яких один повинен мати кваліфікаційну групу **не нижче IV**.
- 3.14. У разі, якщо відключення електрообладнання проводилось за усним розпорядженням посадової особи підприємства для проведення певних робіт, наступне включення цього обладнання може бути виконане на вимогу особи, яка дала заявку на відключення або уповноваженої особи, яка у цей час заміняє її.
- 3.15. У разі виявлення замикання на землю забороняється наближатись до місця замикання на відстань меншу ніж 4–5 м у закритих і меншу ніж 8–9 м у відкритих розподільчих пристроях.
- 3.16. У приміщеннях з підвищеною небезпекою необхідно застосувати додаткові заходи безпеки, що визначає особа, яка видає наряд або розпорядження.
- 3.17. Під час роботи на висоті, на стовпах повітряної лінії електропередачі або з драбин чи засобів підмоцнування, що проводиться при відключенні напруги, необхідно переконатись у відсутності напруги на лінії, а також у міцності стовпа. Приступаючи до роботи на стовпі, необхідно прив'язатися до нього запобіжним поясом і працювати, стоячи на обох ногах. Забороняється влізати на опору та злізати з неї без кігтів. Зазначені роботи виконують не менш як двоє електриків.
- 3.18. Під час роботи з ізолюючими кліщами забороняється торкатися їх ізолюючої частини за упорами. Працювати з кліщами під напругою необхідно в діелектричних рукавичках і в захисних окулярах.
- 3.19. Кліщі електровимірювальні слід застосовувати для вимірювань в електричних ланцюгах без порушення їх цілості, застосування їх дозволяється у закритих електроустановках, а у відкритих – лише в суху погоду. Щоб уникнути випадкового дотику до струмоведучих частин кліщі варто тримати у витягнутих чи зігнутих руках, не торкаючись струмоведучих чи занулених (заземлених) частин.
- 3.20. Необхідно постійно стежити за надійністю приєднання та справністю заземлюючого пристрою. Забороняється використовувати для заземлення будь-які провідники, не призначені для цієї мети, а також приєднувати заземлення скручуванням.
- 3.21. До частин, що підлягають заземленню, належать:**

- корпуси електричних машин, трансформаторів, апаратів, світильників;
- приводи електричних апаратів;

- вторинні обмотки вимірювальних трансформаторів;
- каркаси розподільних щитів, щитів управління і шаф;
- металеві конструкції розподільних пристроїв;
- металеві кабельні конструкції;
- металеві корпуси кабельних муфт;
- металеві оболонки та броня контрольних і силових кабелів;
- металеві оболонки проводів;
- сталеві труби електропроводки;
- металеві корпуси пересувних і переносних електроустановок.

3.22. Забороняється виконувати роботи зовні приміщень під час ожеледиці, грози, туману та швидкості вітру 15 м/сек і більше.

3.23. Під час виконання робіт забороняється паління, зберігання та вживання їжі безпосередньо на робочому місці.

4. Вимоги безпеки після закінчення роботи

4.1. Після закінчення ремонтних робіт, що виконувались з повним або частковим відключенням напруги, електрик повинен привести електроустановку в стан повної готовності до подачі на неї напруги. Перед пуском обладнання необхідно перевірити правильність положення рукояток і кнопок управління.

4.2. Після підключення електрообладнання в мережу електрик зобов'язаний опробувати в присутності робітників, що обслуговують це обладнання, роботу електропривода і його відключеного обладнання, пересвідчитись у справності заземлення (занулення) і передати підключене обладнання в роботу.

4.3. Після закінчення робіт, що виконуються за розпорядженням, електрик повинен повідомити про їх виконання особу, яка віддала розпорядження і зробити запис в експлуатаційному журналі.

4.4. Після відключення електроустановки у зв'язку з закінченням робочої зміни на головному щиті рукоятка рубильника повинна бути знята або закрита на замок в положенні «відключено».

4.5. Після закінчення робочої зміни електрик зобов'язаний:

- перевірити наявність і цілісність технічної документації, електрозахисних засобів, інструменту, попереджувальних плакатів, вимірювальних приладів, резервних електроматеріалів і обладнання;
- перевірити зроблені за час чергування записи в експлуатаційному журналі чергування. Слід звернути увагу на те, чи зроблені записи про виведення з експлуатації (відключення) електроустановок через їх несправність, а також записи про незавершені на кінець зміни роботи з ремонту або профілактичного обслуговування електроустановок;
- ознайомити працівника, що заступає на зміну, з технічним станом електроустановок, що використовуються, зробити запис в оперативному журналі про закінчення чергування, вказавши свою кваліфікаційну групу, прізвище, дату, час, і поставити підпис.

4.6. Прибрати інструмент, прилади, пристрої у відведене для них місце.

4.7. Зняти спецодяг, захисні, запобіжні засоби і пристрої, очистити їх від бруду та віднести у відведене для зберігання місце, переодягтися.

4.8. Повідомити особу, відповідальну за електрогосподарство, або іншу посадову особу про всі несправності та дефекти, помічені під час роботи.

4.9. Навести лад на робочому місці.

5. Вимоги безпеки в аварійних ситуаціях

5.1. При виникненні аварійної ситуації потрібно:

- негайно припинити роботу;
- огородити небезпечну зону та не допускати до неї сторонніх осіб;
- повідомити про те, що сталося, керівника робіт.

5.2. У випадку пожежі необхідно:

- викликати пожежно-рятувальну службу за телефоном «101», зазначивши адресу підприємства та назвати своє прізвище;
- вжити заходів з гасіння пожежі протипожежними засобами, що є в наявності. Електропроводку та електроустаткування гасити тільки вуглекислотними та порошковими вогнегасниками;
- організувати зустріч пожежників та проінформувати їх про місцезнаходження гідрантів, колодязів та інших засобів пожежогасіння.

5.3. У разі нещасного випадку з працівником, а також при раптовому захворюванні необхідно:

- усунути дію на організм шкідливих факторів, які загрожують здоров'ю і життю потерпілого (звільнити від дії електричного струму, винести із зараженої території, загасити одяг, що горить, тощо);
- надати потерпілому домедичну допомогу та викликати швидку допомогу.

Спеціаліст I категорії

Ірина ШЕВЧЕНКО

ІНСТРУКЦІЯ З ОХОРОНИ ПРАЦІ № 14 ПІД ЧАС ВИКОНАННЯ РОБІТ НА ВИСОТІ

1. Загальні положення

1.1. Інструкція з охорони праці під час виконання робіт на висоті (далі – інструкція) є нормативним актом, що містить обов'язкові для дотримання вимоги з охорони праці під час виконання робіт на висоті.

1.2. Дія інструкції поширюється на _____ відділи підприємства.

1.3. Інструкція розроблена на основі Положення про розробку інструкцій з охорони праці (НПАОП 0.00-4.15-98), Типового положення про порядок проведення навчання і перевірки знань з питань охорони праці (НПАОП 0.00-4.12-05), Правил охорони праці під час виконання робіт на висоті (НПАОП 0.00-1.15-07).

1.4. З інструкцією ознайомлюються всі, хто виконує роботи на висоті, під розпис.

1.5. До самостійної роботи допускаються особи віком не молодше 18 років, придатні за станом здоров'я до виконання робіт за відповідною професією, які пройшли професійний добір, спеціальне навчання та перевірки знань з охорони праці, умінь і навичок безпечного виконання робіт, одержали відповідне посвідчення, мають необхідну кваліфікацію та практичні навички робіт на висоті, пройшли інструктаж з охорони праці.

1.6. Результати інструктажу заносяться до Журналу реєстрації інструктажів з питань охорони праці. Після проходження інструктажу ставляться підписи особи, яка інструктує, та працівника.

1.7. За порушення вимог цієї інструкції винні несуть відповідальність згідно з чинним законодавством України.

1.8. Робітник, який працює на висоті, повинен:

- дотримуватися розпорядку роботи апарату міської ради і виконкому, його структурних підрозділів;
- знати про особисту відповідальність за виконання правил охорони праці та безпеку оточуючих;
- уміти надавати першу медичну допомогу потерпілим від нещасних випадків;
- утримувати робоче місце в чистоті й порядку.

1.9. Робітник повинен знати:

- зміст вимог цієї інструкції, інших інструкцій з охорони праці, посадової інструкції, що необхідні для виконання професійних обов'язків;
- вимоги до раціональної організації праці на робочому місці;
- безпечні методи праці;

- порядок застосування засобів індивідуального захисту у відповідності до характеру і умов праці;
- порядок надання долікарської допомоги потерпілому.

1.10. Ремонтні роботи на висоті 1,3 м та більше дозволяється проводити тільки з риштувань, помостів, приставних драбин та стрем'янок. У випадку неможливості їх застосування за технічними умовами, ремонтні роботи мають проводитися за допомогою запобіжного поясу. Місця безпечного кріплення карабіну запобіжного поясу мають бути вказані робітнику до проведення робіт на висоті відповідальним за проведення робіт за узгодженням з головним спеціалістом з питань охорони праці апарату міської ради і виконкому. Забороняється замість помостів установлювати тимчасові настили на будь-яких опорах (бочках, цеглинах та ін.).

1.11. Для проведення робіт на висоті можуть застосовуватися приставні драбини та стрем'янки.

1.12. Забороняється фарбувати дерев'яні драбини, а також зрощувати більше 2 дерев'яних приставних драбин.

1.13. Приставні дерев'яні драбини та стрем'янки завдовжки більше 3 м повинні мати не менше 2 металевих стяжних болтів, установлених під нижнім та верхнім щаблями. Загальна довжина приставної дерев'яної драбини не може перевищувати 5 м.

1.14. Металеві драбини завдовжки більше 5 м слід огороджувати або оснащувати канатом з уловлювачем для закріплення карабіна запобіжного поясу.

1.15. Усі переносні драбини та стрем'янки після їх виготовлення та після ремонту, а також періодично в процесі експлуатації мають випробуватися.

1.16. Риштування, поміст та інші пристрої для виконання робіт на висоті мають бути інвентарними. Неінвентарні риштування допускається застосовувати у виняткових випадках.

1.17. Невиконання вимог інструкції з охорони праці працівником розглядається як порушення трудової дисципліни.

Особи, які порушили вимоги інструкції, несуть відповідальність згідно з чинним законодавством України.

2. Вимоги безпеки перед початком роботи

2.1. Перед початком роботи робітник зобов'язаний:

- одягти спецодяг, волосся прибрати під головний убір;
- отримати завдання від керівника робіт;
- перевірити наявність засобів індивідуального захисту та їх справність;
- підготувати до роботи інструменти, пристосування, інвентар, переконатися в їх справності;
- оглянути робоче місце;
- оглянути драбини та стрем'янки;
- перевірити надійність настилу пересувних столиків, драбин тощо;
- упевнитися, що драбини оснащені пристосуваннями для унеможливлення самочинного розсування їх під час виконання робіт, їх нахил – не більше 1:3;

- прибрати непотрібні матеріали, звільнити проходи, підходи до драбин, стрем'янок, риштувань і помостів;
- перевірити достатність освітлення робочого місця.

2.2. Про всі виявлені недоліки слід повідомити відповідального за виконання робіт та начальника відділу підприємства.

3. Вимоги безпеки під час виконання роботи

3.1. Під час виконання робіт із застосуванням драбин слід дотримуватися таких вимог безпеки праці:

- необхідно забезпечувати стійкість драбин, унеможливити їх зісковзування або випадкове зрушення з місця (перевіряється оглядом);
- у разі проведення робіт в місцях з поживленим рухом транспортних засобів або людей, драбини (незалежно від наявності або відсутності на кінцях наконечників) слід відгороджувати або охороняти від падіння, що може спричинитися випадковими поштовхами;
- переміщувати драбину під час роботи необхідно з дотриманням таких запобіжних заходів:
 - два працівники повинні нести драбину наконечниками назад, попереджаючи перехожих про небезпеку зіткнення з нею;
 - якщо драбину переносить один працівник, вона має бути в такому похилому положенні, щоб її передній кінець був піднятий над землею не менше 2 м;
- перебувати на щаблях приставної драбини або стрем'янки дозволяється одному працівнику.

3.2. Забороняється під час проведення робіт на висоті:

- працювати з приставних драбин, стоячи на щаблі, розташованому на відстані менше 1 м від верхнього кінця драбини;
- створювати додаткові опорні споруди з ящиків, бочок тощо – у разі недостатньої довжини драбини;
- встановлювати приставні драбини під кутом нахилу до горизонтальної площини більше 60° без додаткового закріплення верхньої частини драбини;
- встановлювати драбину на східці маршів сходової клітки. У разі необхідності на сходових клітках слід споруджувати поміст;
- виконувати роботу з двох верхніх щаблів стрем'янок, які не мають поручнів або упорів;
- піднімати або опускати вантаж приставною драбиною та залишати на ній інструмент;
- мити зовнішні частини вікон, що не відкриваються;
- проводити роботи пов'язані, з миттям, утепленням вікон, при наявності пошкоджень скла;
- виконувати миття вікон з підвіконня.

4. Вимоги безпеки після закінчення роботи

Після закінчення роботи:

- інструмент та матеріали слід прибрати з висоти;
- драбини, стрем'янки та інші пристрої необхідно прибрати в спеціально відведене місце;
- настили та драбини риштувань й помосту очистити від сміття;
- зняти спецодяг, індивідуальні засоби захисту, очистити й скласти у відведене місце. Руки, обличчя ретельно вимити водою з милом;
- про неполадки, що виникли під час роботи, повідомити відповідального за виконання робіт та начальника адміністративно-господарчого або архівного відділів виконкому міської ради.

5. Вимоги безпеки в аварійних ситуаціях

5.1. Аварійна ситуація може виникнути в разі виявлення несправностей засобів підмоцнування, пожежі та ін.

5.2. Для гарантування безпеки в аварійних ситуаціях необхідно негайно:

- припинити роботу, ужити заходів щодо відключення електро-обладнання від електромережі, не допускати сторонніх осіб у небезпечну зону;
- повідомити відповідального за виконання робіт та начальника адміністративно-господарчого або архівного відділів виконкому міської ради;
- якщо є потерпілі, надати їм першу медичну допомогу та, за необхідності, викликати «швидку медичну допомогу» або вирішити питання транспортування потерпілого до лікувально-профілактичного закладу.

Спеціаліст I категорії

Ірина ШЕВЧЕНКО